

Geachte raadsleden,

Minister Bruins van Volksgezondheid, Welzijn en Sport maakte gisteren, 12 maart 2020, nieuwe maatregelen bekend tegen de verdere verspreiding van het coronavirus in Nederland. Zie ook de [Kamerbrief van 12 maart 2020](#). Al sinds de uitbraak van het coronavirus houden professionals van verschillende diensten in onze regio zich ermee bezig, zodat er sprake is van een samenhangende aanpak. Zo vindt in onze regio al sinds 28 februari jl. de bestuurlijke afstemming en coördinatie op regionaal niveau plaats door opschaling naar GRIP 4.

Zuid-Limburg is blij met de nieuwe maatregelen, omdat ze aansluiten bij de Zuid-Limburgse visie op de bestrijding. In deze brief informeer ik u over wat er speelt in Zuid-Limburg. De belangrijkste thema's voor onze regio in dit kader zijn:

1. Het tegengaan van de verspreiding van het virus
2. Zorgen voor continuïteit in de samenleving
3. Het voorkomen van maatschappelijke onrust

1. Tegengaan van de verspreiding van het virus

De nieuwe landelijke maatregelen zijn nodig om grootschalige verspreiding te voorkomen. Ze richten zich op het beschermen van kwetsbare en oudere personen en op continuïteit van zorg. Zuid-Limburg volgt de landelijke lijn en zal daarom de aandacht voor oudere en kwetsbare personen intensiveren.

Ook in onze regio worden per direct en tot ten minste 31 maart bijeenkomsten met meer dan 100 personen afgelast. Dat geldt ook voor publieke locaties zoals musea, concertzalen, theaters, sportclubs en sportwedstrijden. De minister-president gaf in zijn persconferentie aan dat dit een bijdrage van iedereen vraagt. Hij riep op om ook zelf verantwoordelijkheid te nemen om verspreiding van het virus tegen te gaan, onder meer om contacten met grote groepen mensen te vermijden. De Veiligheidsregio sluit zich hierbij aan en vraagt om met gezond verstand om te gaan met bijeenkomsten en evenementen. We zijn blij dat organisatoren in de regio hun eigen verantwoordelijkheid hierin onderkennen en zelfstandig evenementen afgelasten.

Voor een actuele stand van zaken van het aantal besmettingen in Zuid-Limburg en Nederland verwijs ik u naar de website van het [RIVM](#). Door de uitbraak vlak over de grens in de Kreis Heinsberg is de situatie in onze regio voor de GGD vergelijkbaar met die in Noord Brabant. Hetzelfde geldt voor de kenmerken van de besmette patiënten. De afgelopen tijd heeft de GGD tot tientallen tests per dag afgenomen (bemonstering), bron- en contactonderzoek verricht en de gezondheid van mensen die besmet zijn gemonitord. Dit vraagt heel veel menskracht.

Daarnaast roepen de ontwikkelingen rondom het coronavirus veel vragen op. Zowel bij burgers als professionals. De GGD-medewerkers werken keihard om al deze vragen te beantwoorden. De GGD heeft een call center. Tijdens de eerste week dat het call center in de lucht was, zijn er meer telefoontjes binnengekomen dan de afdeling Infectieziektebestrijding normaalgesproken in een heel jaar krijgt.

De WHO heeft de uitbraak van het coronavirus bestempeld als een pandemie. We hebben wereldwijd, maar ook in Nederland en Zuid-Limburg, te maken met een uitzonderlijke situatie die de reguliere infectieziektebestrijding te boven gaat. De GGD'en schalen op. Dat gebeurt ook bij onze gezondheidsdienst. GGD-medewerkers die normaalgesproken andere taken hebben, worden nu ingezet bij de bestrijding van het coronavirus. Het gaat om vele tientallen. Alleen al het aantal artsen dat bijdraagt aan dit proces is meer dan verdubbeld. Onder meer om de 24/7 bereikbaarheid voor huisartsen en andere zorgverleners te garanderen.

Maar er zitten grenzen aan de uitbreiding van de personele capaciteit. Er zijn taken die specialistische kennis en/of ervaring vragen. Daarnaast is de verwachting dat ook de GGD zelf met een toename van ziek personeel te maken zal krijgen.

Een extra uitdaging is het feit dat de situatie snel verandert en daarmee het landelijke beleid. En dat heeft meteen gevolgen. Zo leidt het afkondigen van nieuwe maatregelen door de minister tot nieuwe vragen aan de GGD en tot aanpassingen in de handelwijze.

Het coronavirus heeft in het belang van de volksgezondheid nu prioriteit. De GGD zal de andere taken in haar dienstverleningspakket tijdelijk moeten opschorten

2. Zorgen voor continuïteit in de samenleving

De tweede focus in onze regio ligt op de continuering van vitale onderdelen van het maatschappelijk leven. Uitgangspunt is dat de vitale infrastructuur zo veel mogelijk in stand blijft. Een belangrijk prioriteit ligt bij de continuïteit van de zorgsector. Het ziektebeeld is wat ernst en aard betreft vergelijkbaar met het griepvirus. Aangezien het om een nieuw virus gaat, is er nog geen immuniteit onder de bevolking. Net zoals bij een griepepidemie is er een klein percentage mensen dat ernstig ziek wordt. Bij een grote uitbraak gaat het toch om grote aantallen. Doel van de maatregelen is om de piek van het aantal (ernstig) zieke mensen uit te smeren over een langere tijd.

Elke zorginstelling is verantwoordelijk voor de eigen continuïteit. Maar onderlinge afstemming is gewenst. Het Netwerk Acute Zorg Limburg (NAZL) zorgt hiervoor. In dat Netwerk vormt het Regionaal Overleg Acute Zorg (ROAZ) de plek waar bestuurders in de zorgketen afspraken maken. Daarnaast is er voor zowel Noord- als Zuid-Limburg een ketenoverleg ingesteld. Zorginstellingen hebben al eerder plannen gemaakt. Nu worden die uitgevoerd. De GHOR ondersteunt hierbij. Belangrijke vragen hierbij zijn: Hoe houden we de zorg voor ernstig zieke coronapatiënten en voor mensen die om andere redenen acuut medische hulp nodig hebben beschikbaar? Hoe zetten we de zorgverleners en middelen zo goed mogelijk in? De druk op de gezondheidszorg is al hoog. De uitdaging is dan ook groot. Iedereen kan hieraan zijn steentje bijdragen door geen beroep te doen op de gezondheidszorg als het niet echt nodig is.

Met betrekking tot de zorgcontinuïteit zijn er opschalingsfasen. Zuid-Limburg bevindt zich in de vierde (rode) fase: Regionale zorgcontinuïteit wordt bedreigd. Zonder aanpassingen zal de zorg vastlopen. Om dit te voorkomen zijn er acties in gang gezet:

- Persoonlijke beschermingsmiddelen zoals mondkapjes, handschoenen, schorten etc. worden centraal beheerd, ingekocht en verdeeld door de GHOR. Ook neemt de GHOR de logistiek, beheer, inkoop, verdeling, verrekening voor haar rekening. Dit is een landelijke afspraak.

- De GHOR zorgt voor het delen van informatie via één platform.
- De scenario's voor de zorgketen worden door de GHOR en de crisiscoördinatoren van zorginstellingen verder uitgewerkt en uitgevoerd.

Denk bij continuïteit in de samenleving ook aan dienstverlening door de politie, brandweer, onderwijs en gemeenten. Hiervoor zijn scenario's opgesteld. Het gaat in de scenario's met name om de inzet (en verdeling) van personeel bij mogelijke grootschalige uitval. De partners in de Veiligheidsregio zijn bezig om die voor hun eigen kolom voor te bereiden.

3. Het voorkomen van maatschappelijke onrust

Het is belangrijk om ons te blijven baseren op feitelijke en juiste informatie. Die is te vinden op de websites ggdzl.nl en vrzuidlimburg.nl.

Zowel de Veiligheidsregio als de GGD staan mensen met vragen persoonlijk te woord via een speciaal telefoonnummer. Gezien het aantal telefoontjes voorziet het nummer van de GGD duidelijk in een behoefte. Veel mensen hebben een specifieke vraag over hun persoonlijke situatie of zoeken bevestiging van de informatie die op de website staat. Op dit moment zijn er ook veel vragen naar aanleiding van de nieuwe maatregelen. Een aantal zaken is duidelijk, maar er zijn ook onderdelen die verdere uitwerking vragen. Bijvoorbeeld met betrekking tot de voorbereiding van zorginstellingen. Betrokkenen gaan daar voortvarend mee aan de slag, maar soms vraagt dat iets meer tijd.

Via dagelijkse omgevingsanalyses wordt de situatie in Zuid-Limburg gevolgd. Hoe is het sentiment? Zijn er zorgen? Waar hebben de mensen in Zuid-Limburg vragen over? Door deze continue monitoring is er steeds een actueel beeld en worden eventuele signalen van maatschappelijke onrust snel opgepikt.

In de communicatie kiest Zuid-Limburg voor een feitelijke insteek waarbij we de zorgen en vragen die er leven erkennen. Het is goed om te zien dat de belangrijkste Limburgse media hun maatschappelijke rol vervullen en (in ieder geval tot nu toe) hoofdzakelijk feitelijk verslag doen en duiding geven op basis van interviews met (regionale) deskundigen.

Wat bedraagt aan het bewaren van de rust is het bieden van concrete handelingsperspectieven. Zuid-Limburg volgt ook hier de landelijke lijn, zoals: Blijf thuis bij klachten van neusverkoudheid, hoesten, keelpijn of koorts. Mijd sociale contacten. Bel pas met de huisarts als de klachten verergeren. Beperk bezoek aan kwetsbare personen. En natuurlijk worden de hygiënemaatregelen gecommuniceerd. Het volledige handelingsperspectief inclusief andere relevante informatie is te lezen op vrzuidlimburg.nl en ggdzl.nl.

Tot slot

Het verloop van de uitbraak is moeilijk te voorspellen. Op basis van de huidige beschikbare informatie proberen we in Zuid-Limburg de goede dingen doen. De professionals van de Veiligheidsregio en GGD trekken samen op en stellen alles in het werk om deze infectieziektecrisis zo goed mogelijk te bestrijden, de rust te bewaren en eventuele negatieve gevolgen tot een minimum te beperken. Ze werken hierbij nauw samen met de Veiligheidsregio Limburg-Noord. Vanwege onze ligging in de Euregio

Maas-Rijn zijn er ook met onze buurlanden goede contacten. Zo heeft de afdeling Infectieziektebestrijding van de GGD indien nodig meerdere keren per dag telefonisch overleg met de collega's in de Kreis Heinsberg.

De betrokkenheid en inzet van medewerkers is enorm. Ondanks de hoge werkbelasting, de lange dagen, het werken tijdens avonden en weekenden, de snelheid van de ontwikkelingen en de impact op hun persoonlijke leven. Ik ben erg trots op hun professionaliteit. We moeten zuinig op hen zijn, want er wacht ons een marathon en geen sprintje.

Ik blijf u op de hoogte houden van de ontwikkelingen in Zuid-Limburg en in onze gemeente in het bijzonder.